

VIII konferencja naukowa pt. „Wojny i konflikty zbrojne po 1945 roku”, Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy, 8–9 listopada 2021 r.

W dniach 8–9 listopada 2021 r. w Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy odbyła się ósma już konferencja naukowa z cyklu „Wojny i konflikty zbrojne po 1945 roku”. Efektem wcześniejszych spotkań było wydanie zbiorów studiów pod tym samym tytułem. Zgromadzonych uczestników obrad powitał dyrektor muzeum Wojciech Bartoszek, który wyraził zadowolenie z dużego zainteresowania tym cyklem w środowisku naukowym.

Jako pierwszy swoje wystąpienie pt. „Brazylijsko-francuska »wojna langustowa« 1961–1962” zaprezentował prof. dr hab. Krzysztof Kubiak z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Autor wykazał zupełne nieprzygotowanie do działań pierwszego z państw oraz imperialne doświadczenie drugiego. Kolejnym mówcą był płk dr hab. Juliusz S. Tym z Akademii Sztuki Wojennej, który przedstawił referat pt. „Dezinformacja w operacji »Corporate« w czasie wojny brytyjsko-argentyńskiej o Falklandy w 1982 roku”. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, jak istotnym elementem prowadzenia wojny jest informacja. Następnie wystąpił dr Tomasz Gliniecki z prezentacją pt. „Chaos, oblężenie, insurekcja – atak na Kapitol z 6.01.2021 w kodach okładek prasowych”, w czasie której zademonstrowane zostały okładki prasowe z wielu państw pokazujące zaistniały incydent w tożsamy sposób. Jako kolejny głos zabrał dr Zbigniew Zielonka, który mówił o „Salzburg Gap, czyli regulaminowym przykładzie użycia min ją-

drowych w teorii i praktyce”, wyjaśniając, jakie zagrożenie radiacyjne niesie ze sobą wykorzystanie przedstawionego w prezentacji uzbrojenia.

Po krótkiej przerwie przystąpiono do wysłuchania kolejnych prelegentów. Pierwszy wystąpił mgr inż. Jerzy Lachmajer z Zakładów Chemicznych „Nitro-Chem” SA, który zaprezentował sposób działania „Nowego uzbrojenia termobarycznego: RG-NW i TBX-NW”, imponującego wszystkim ze względu na dużą siłę rażenia. Następnie dr inż. Mateusz Szala z Wojskowej Akademii Technicznej przedstawił prezentację pt. „Kruszące materiały wybuchowe z lepiszczem polimerowym – rys historyczny i perspektywy rozwoju” – uniwersalność broni oraz możliwość jej dopasowania do pola walki zrobiła duże wrażenie na zebranych. Następnym prelegentem był dr hab. Łukasz Nadolski z Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy, który przygotował referat pt. „Bitwa o Cchinwali, 8–10.08.2008 r.”. Skupił się on na kwestiach *stricte* militarnych, pomijając aspekty polityczne tego konfliktu. Doktor Zdzisław Kryger z Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa w Poznaniu przygotował z kolei wystąpienie pt. „Rosyjski lotniskowiec »Admirał Kuzniecowa« – podmiot czy przedmiot walki informacyjnej?”, w którym pokazał bogatą medialną historię okrętu. Następnie głos zabrał dr Przemysław Benken z Instytutu Pamięci Narodowej w przemówieniu dotyczącym „Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej jako narzędzia do badania konfliktów na Bliskim Wschodzie na przykładzie wojny sześciodniowej”. Dzięki niemu okazało się, że zbiory IPN-u w tym zakresie są obszerne. Potem referat „Zagłada egipskiej 25 Brygady Pancerniej 17 października 1973 roku” wygłosił dr hab. Jarosław Centek z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, który wskazał na przyczyny łatwego zwycięstwa izraelskiego w starciu z przeciwnikiem dysponującym nowoczesnym sprzętem, ale działającym w skrajnie niekorzystnych warunkach. Pierwszy dzień konferencji zamknęło dwóch prelegentów z Akademii Sztuki Wojennej – dr Łukasz Przybyło z referatem „Z Dawida Goliat. Polityczno-strategiczne przyczyny inwazji Izraela na Liban 1982 r.” oraz dr Michał Przybylak, który omówił zagadnienie „Armia »nowego wzoru«? »Tunfa« – plan modernizacji Cahalu na lata 2020–2025”. Po każdym referacie odbywała się dyskusja, która pozwalała w nowy sposób spojrzeć na prezentowane kwestie.

Drugi dzień konferencji otworzył dr hab. Łukasz Nadolski. Jako pierwszy tego dnia wystąpił dr Paweł Miedziński z Instytutu Pamięci Narodowej

z prezentacją pt. „Gry wojenne Sztabu Generalnego WP z lat 80. XX wieku a rzeczywisty potencjał ludowego Wojska Polskiego”. Autor wskazał na rozbieżności między teoretycznymi założeniami a stanem faktycznym Wojska Polskiego w tym okresie oraz wywołał swoimi pytaniami gorącą dyskusję. Następnie dr Robert Rybak z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zaprezentował temat „Dokumentacji operacyjnej Zjednoczonej Floty Bałtyckiej przeznaczonej do prowadzenia morskich operacji desantowych na kierunku jutlandzkim »Baltika«”. Autor przedstawił wiele dokumentów, do których udało mu się dotrzeć w trakcie prowadzonych działań. Kolejny referat pt. „Airboats – flota Zielonych Beretów w Wietnamie” wygłosił dr Piotr Taras, który scharakteryzował, jak wyglądała służba żołnierzy w Wietnamie podczas pory deszczowej.

Po przerwie za pomocą połączenia online gen. Bogusław Samol podzielił się z zebranymi swoimi doświadczeniami wojskowymi z Afganistanu, rozpoczynając tym samym nowy panel konferencji. W części afgańskiej sympozjum referaty wygłosili: ppłk Dariusz Siuta z Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych („Operacji Enduring Freedom w Afganistanie (OEF-A) – działania 7.10.2001 do 2.03.2002 roku”), płk dr hab. Jacek Lasota z Akademii Sztuki Wojennej („Afganistan – refleksje o sztuce wojennej”) oraz ppłk Tomasz Kowal („Adaptacja wojskowa oraz »sztuka operacyjna« talibów – kluczowe aspekty powodzenia militarnego afgańskiej rebelii”).

Po zakończeniu części dotyczącej Afganistanu głos zabrał dr Jarema Słowiak z Uniwersytetu Jagiellońskiego z wystąpieniem pt. „Niedźwiedź kontra Smok. Sowiecko-chińska rywalizacja w Wietnamie w trakcie wojny wietnamskiej”. Prelegent przedstawił tytułowe zagadnienie w kontekście pogorszenia stosunków między obydwojma komunistycznymi mocarstwami. Kolejnym mówcą był mgr Tadeusz Zawadzki z Wydawnictwa Tetragon, który wygłosił referat pt. „Płetwonurkowie bengalscy w wojnie o niepodległość, 1971 r.”. Magister Zawadzki opowiedział o niecodziennych zadaniach tej grupy. Następnie wystąpił płk dr hab. inż. Norbert Świętochowski z Akademii Wojsk Lądowych z prezentacją pt. „Trzecia Wojna Światowa Delta. Charakter hipotetycznych konfliktów zbrojnych”. Autor przeprowadził rozważania na temat przyszłych hipotetycznych konfliktów zbrojnych. Jako kolejna wystąpiła mgr Daria Tuszyńska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z referatem pt. „Rakiety Frankensteina,

czyli północnokoreański program międzykontynentalnych pocisków balistycznych”. Nakreśliła ona rozwój zdolności konstrukcyjnych inżynierów Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej.

Organizatorom konferencji zależało na tym, aby wszystkie referaty zostały poddane dyskusji. Dzięki niej można było przeanalizować omawianą problematykę. Każdy z prelegentów starał się zwięźle zarysować najważniejsze problemy związane z przedstawianym zagadnieniem i równocześnie wysłuchać spostrzeżeń innych badaczy, aby móc się do nich ustosunkować. Na podstawie wygłoszonych referatów powstanie kolejny tom publikacji *Wojny i konflikty zbrojne po 1945 roku*. Zarówno organizatorzy, jak i uczestnicy byli bardzo zadowoleni z konferencji oraz wyrazili chęć kontynuowania współpracy w przyszłym roku.

Daria Tuszyńska (Toruń)
ORCID: 0000-0002-1913-9200